Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada C

C/2024/4176

2.8.2024

P9_TA(2023)0474

Námitka vůči prováděcímu aktu: maximální limity reziduí pro tricyklazol

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. prosince 2023 o návrhu nařízení Rady, kterým se mění přílohy II a V nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro tricyklazol v některých produktech a na jejich povrchu (COM(2023)0499 – 2023/2998(RPS))

(C/2024/4176)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se mění přílohy II a V nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro tricyklazol v některých produktech a na jejich povrchu (COM (2023)0499),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS ([1]), a zejména na čl. 14 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení,

— s ohledem na hlasování Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva ze dne 11. května 2023, při kterém výbor nevydal žádné stanovisko,

— s ohledem na odůvodněné stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 7. prosince 2022, které bylo zveřejněno dne 18. ledna 2023 ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2019 o postupu Unie pro povolování pesticidů ([3]),

— s ohledem na čl. 5a odst. 4 písm. e) a čl. 5a odst. 5 rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ([4]),

— s ohledem na čl. 112 odst. 2 a 3 a odst. 4 písm. c) jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

A. vzhledem k tomu, že hlasování Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva dne 11. května 2023 nevyústilo v přijetí stanoviska, což znamená, že pro návrh nařízení nehlasovala kvalifikovaná většina členských států; vzhledem k tomu, že stanovisko nebylo vydáno ani po hlasování v Radě dne 20. září 2023;

B. vzhledem k tomu, že podle návrhu nařízení Rady se má zvýšit maximální limit reziduí pro tricyklazol v rýži z 0,01 na 0,09 mg/kg;

C. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 396/2005 má zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele, harmonizovaná ustanovení Unie pro maximální limity reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu;

D. vzhledem k tomu, že v článku 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([5]) se uvádí, že toto nařízení má zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí, zlepšit fungování vnitřního trhu harmonizací pravidel upravujících uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a zlepšit zemědělskou produkci;

([1]) Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1.
([2]) *Reasoned opinion on the setting of import tolerance for tricyclazole in rice* (Odůvodněné stanovisko ke stanovení odchylky pro dovoz pro účinnou látku tricyklazol v rýži), EFSA Journal 2023; 21(1):7757, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2023.7757.
([3]) Úř. věst. C 411, 27.11.2020, s. 48.
([4]) Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.
([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

E. vzhledem k tomu, že ve sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvaném „Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ se uvádí, že „evropské potraviny jsou již nyní celosvětově vzorem potravin, které jsou bezpečné, výživné a vysoce kvalitní a jichž je dostatečné množství“;

F. vzhledem k tomu, že tricyklazol je systemický ochranný fungicid pro účinnou kontrolu plísňového onemocnění rýže *pyricularia grisea sacc.* které napadá rostlinu ve všech stadiích růstu (listy, stonek a květenství);

G. vzhledem k tomu, že tricyklazol nebyl zahrnut do přílohy I směrnice Rady 91/414/EHS, neboť Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat dospěl k závěru, že „existují jasné známky, na jejichž základě lze očekávat, že uvedená látka má škodlivý vliv na zdraví lidí, a zejména že vzhledem k absenci klíčových údajů není možné stanovit hodnoty přijatelného denního příjmu, akutní referenční dávky a přijatelné úrovně expozice obsluhy, které jsou nezbytné k posouzení rizik“ ([6]); vzhledem k tomu, že od 30. března 2009 není používání tricyklazolu v Unii povoleno;

H. vzhledem k tomu, že úřad EFSA v recenzním řízení, které provedl v návaznosti na žádost o povolení používání tricyklazolu v Unii podanou v roce 2015, dospěl k závěru ([7]), že v souvislosti s toxicitou tricyklazolu existuje několik oblastí budících znepokojení; vzhledem k tomu, že úřad EFSA nemohl ignorovat možnou genotoxicitu a karcinogenitu tricyklazolu, a proto nebylo možné stanovit referenční hodnoty (přijatelného denního příjmu, akutní referenční dávky a přijatelné úrovně expozice obsluhy) pro účely vyhodnocování rizik pro lidské zdraví; vzhledem k tomu, že tak nemohlo být provedeno posouzení rizik pro obsluhu, pracovníky, osoby v okolí, místní obyvatele a spotřebitele; vzhledem k tomu, že úřad EFSA nemohl vyloučit ani případné narušení činnosti žláz s vnitřní sekrecí; vzhledem k tomu, že žádost o schválení byla z těchto důvodů zamítnuta ([8]);

I. vzhledem k tomu, že používání tricyklazolu je v Unii od roku 2006 zakázáno a stejně tak dovoz produktů s rezidui, které překračují analytickou mez kvantifikace;

J. vzhledem k tomu, že evropští zemědělci byli nuceni kvůli zákazu tohoto fungicidu investovat do hledání alternativních pěstitelských postupů;

K. vzhledem k tomu, že zákaz tricyklazolu v Unii vedl k výraznému snížení produkce rýže evropskými pěstiteli;

L. vzhledem k tomu, že maximální limit reziduí pro tricyklazol v rýži byl snížen na mez stanovitelnosti a v celé Unii začal být uplatňován od roku 2017, producenti rýže mimo EU začali využívat agronomické techniky a obchodní modely, které jim umožnily pokračovat ve vývozu do Unie;

M. vzhledem k tomu, že evropský produkční řetězec rýže soustavně prosazuje reciproční pravidla pro používání pesticidů;

N. vzhledem k tomu, že v důsledku zákazu tricyklazolu v Unii tato reciprocita zcela chybí na úkor pěstitelů rýže, kteří dodržují unijní normy;

O. vzhledem k tomu, že tato situace může v dlouhodobém výhledu vytvořit nespravedlivé konkurenční podmínky pro pěstitele rýže splňující normy Unie;

P. vzhledem k tomu, že pro Evropský parlament zůstávají prioritou politiky podporující obchod;

Q. vzhledem k tomu, že v hospodářském roce 2022 (od 1. září 2021 do 31. července 2022) dosáhl dovoz omleté rýže do Unie rekordních 1,67 milionu tun, což odpovídá meziročnímu nárůstu o 36 % ([9]);

R. vzhledem k tomu, že dovoz ze zemí, v nichž je používání tricyklazolu povoleno, se celkem zvýšil na téměř 194 000 tun, což odpovídá přibližně 12 % celkového dovozu ([10]);

([6]) Rozhodnutí Komise 2008/770/ES ze dne 30. září 2008 o nezařazení tricyklazolu do přílohy I směrnice Rady 91/414/EHS a o odnětí povolení pro přípravky na ochranu rostlin obsahující tuto látku (oznámeno pod číslem C(2008) 5108) (Úř. věst. L 263, 2.10.2008, s. 16).

([7]) *Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance tricyclazole* (Závěr recenzního posouzení rizik účinné látky tricyklazol použité jako pesticid, EFSA Journal 2015;13(2):4032, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4032.

([8]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1826 ze dne 14. října 2016, kterým se v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh neschvaluje účinná látka tricyklazol (Úř. věst. L 279, 15.10.2016, s. 88).

([9]) EUROSTAT, 2023.

([10]) EUROSTAT, 2023.

S. vzhledem k tomu, že pokud by byl návrh nařízení Rady přijat, bylo by možné do Unie dovážet rýži, která nesplňuje normy Unie, zatímco zemědělci v Unii by se museli řídit nejpřísnějšími požadavky na bezpečnost spotřebitelů;

T. vzhledem k tomu, že podle systému včasné výměny informací pro potraviny a krmiva (RASFF) by návrh nařízení Rady snížil počet oznámení v roce 2021 o 76 % a v roce 2022 o 73 %;

U. vzhledem k tomu, že přijetím návrhu nařízení Rady by se snížila bezpečnost potravin a že absence vhodných nástrojů sledovatelnosti a náležitých informací by mohla vést ke klamavým praktikám vůči spotřebiteli;

V. vzhledem k tomu, že čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví zásadu předběžné opatrnosti jako jednu z hlavních zásad Unie;

W. vzhledem k tomu, že v zájmu snížení rizik a dopadů používání pesticidů na lidské zdraví, zdraví zvířat a životní prostředí jsou Komise a členské státy nabádány, aby řešily problém dovozu zemědělských produktů ošetřených chemickými látkami, které jsou v Unii zakázané nebo jejichž používání je omezeno;

1. zamítá přijetí návrhu nařízení Rady;

2. je toho názoru, že návrh nařízení Rady překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 396/2005;

3. domnívá se, že návrh nařízení Rady není v souladu s cílem a obsahem nařízení (ES) č. 396/2005;

4. konstatuje, že návrh nařízení Rady nesplňuje přijaté závazky k vysoké bezpečnosti spotřebitelů;

5. shledává, že maximální limity reziduí jako obchodní normy založené na posouzení rizik pomáhají předcházet vzniku překážek a narušení obchodu, a zdůrazňuje, že rozdílné podmínky by naopak mohly vést ke vzniku překážek a narušení trhu, což by mohlo mít značné dopady na spotřebitele, zemědělce a potravinářský průmysl v Evropě i jinde ve světě;

6. domnívá se, že maximální limit reziduí pro tricyklazol v rýži dovážené do Unie by měl zůstat, stejně jako v případě evropských pěstitelů rýže, na hodnotě 0,01 mg/kg;

7. vyzývá Komisi, aby vzala návrh nařízení zpět;

8. vyzývá Komisi, aby pro evropské zemědělce zachovala rovné podmínky;

9. pověřuje svou předsedkyni, aby toto usnesení předala Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.